

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ И РАЗВОЈА СРП "ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА" 2008-2012. год. (резиме)

Заштићено природно добро, Специјални резерват природе "Делиблатска пешчара", налази се у североисточном делу Србије и простире се на укупној површини од 34.829,32 ха. Представља највеће европско подручје изграђено од наслага еолског песка са израженим облицима динског рељефа и карактеристичним пешчарским, степским, шумским и мочварним екосистемима, као и јединственим мозаиком животних заједница. СРП "Делиблатска пешчара" један је од најважнијих центара биодиверзитета у Европи, а његов део Лабудово окно, проглашен је за рамсарско влажно подручје.

Планска заштита природних вредности овог подручја започела је првим Привредним планом 1912. године. Влада Републике Србије донела је Уредбу о заштити СРП "Делиблатска пешчара" 2002. године и одредила за стараоца ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ".

Концепција заштите дефинише основне правце и елементе заштите и развоја овог подручја за период 2008-2012. године кроз реализацију програмских задатака и остваривање следећих принципа:

- "активне" заштите, спровођењем прописаних режима и успостављањем развојних програма;
- очувања екосистема, спровођењем режима и посебних мера заштите на одређеним стаништима и локалитетима;
- интегрално развојне заштите, путем одрживог коришћења свих природних ресурса и усклађеног развоја подручја;
- дугорочног планирања заштите и развоја, одређивањем времена реализације, фазности и динамике у дугорочним активностима;
- функционалног оспособљавања подручја, уређивањем и опремањем подручја, да би се обезбедила боља заштита и одговарајући развој;
- селективног финансирања, активирањем свих постојећих начина финансирања и везивањем реализације одређених мера и радова за конкретне видове финансирања;
- тесне сарадње са локалном самоуправом.

Мере и активности које се програмирају овим средњерочним програмом груписане су у следеће програмске целине:

1. Управљање подручјем;
2. Заштита и коришћење природних вредности,
3. Природни ресурси-мере заштите и рационално трајно коришћење,
4. Развој основних функција СРП "Делиблатска пешчара",
5. Планирање и уређивање подручја,
6. Финансирање програма заштите и развоја .

1.0 Управљање подручјем СРП "Делиблатска пешчара", овим Програмом, подразумева организовање и спровођење низа мера и активности, које произилазе из Уредбе о заштити Резервата, Закона о заштити животне средине и других прописа, а имају за циљ његову заштиту и развој. Оне обухватају: организовање и опремање, обележавање, чување и надзор, праћење стања, израду програмских и нормативних аката, развој информационог система, усклађивање основа и планова и сарадњу са осталим корисницима подручја.

2.0 Заштита и рационално трајно коришћење природних вредности, нарочито специфичних пешчарских, степских, шумских и мочварних екосистема, као и угрожених и ретких врста флоре и фауне, на подручју СРП "Делиблатска пешчара", спроводиће се путем општих и посебних мера и активности.

3.0 Трајно усклађено коришћење природних ресурса заснива се на принципима одрживог развоја. Програмом се утврђује глобална оријентација усаглашена са прописаним режимима заштите и трајно усклађеном коришћењу шума, ловне и риболовне фауне, пољопривредним и другим ресурсима. Програмска одређења пренеће се и разрадити у законом прописаним плановима и основама (шумским и ловним) у којима се одређује обим, начин и динамика коришћења ресурса.

4.0 Развој основних функција СРП "Делиблатска пешчара" (научно-истраживачке, васпитно-образовне, културне, информативно-пропаганде, промотивне и друге) треба да допринесе бољем познавању Резервата, његовом истраживању, јавном представљању, као и ефикаснијим видовима заштите Резервата уз одговарајуће коришћење простора.

5.0 Планирање и уређивање СРП "Делиблатска пешчара" спроводиће се у складу са израђеним и донетим урбанистички планом, по којем ће се приступати уређивању, изградњи и одговарајућем инфраструктурном опремању локалитета у Резервату и ширем подручју.

6.0 Међународна сарадња присутна је у виду стручне сарадње (сарадња са "ROMSILVA" и "GEC NERA" из Румуније одвија се на реализацији три пројекта), као и размене искустава, нарочито по питању старатељства са НП "Кишкуншаг" (Мађарска), а са Међународни радно-еколошки кампови, као и размена стручно оријентисаних студената и истраживача. Интензивира се понуда Резервата као туристичке дестинације.

7.0 Финансирање програма заштите и развоја, као и заштита и развој заштићеног природног добра, обезбеђује се из прихода остварених обављањем делатности Предузећа, средстава буџета Републике и других извора у складу са законом.

Програмске целине	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА	СТАРАЛАЦ	БУЏЕТ	ОСТАЛИ
УКУПНО	259.250.000	61.870.000	170.240.000	27.140.000

Садржај и обим мера у Програму конципиран је тако да се обезбеђује остваривање општих мера заштите природних вредности, чување, надзор и праћење стања. Посебне мере заштите, као и нови програми развоја, програмирани су у складу са приоритетима у заштити природе, тренутном пројекцијом и плановима корисника простора и других субјеката, као и потребама истраживања и мониторинга Резервата.

**Самостални референт за заштиту животне средине
Мр Миљан Велојић, дипл. инж. шумарства**